

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 23 ANULU XXI.

Sabiuu, in 22 Martiu (3 Apr.) 1873.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscratiunile se platesc pentru int'ala ora cu 7 cr. sirulu, pentru a don'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“

pre patriarulu alu doilea (Aprilu—Juniu) alu anulu 1873. — Pretulu abonamentulu pre 1/4 de anu e:

Pentru Sabiuu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Tranni'a si Monarchi'a austro-unguresca 2 fl. v. v.

Pentru Romani'a si strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardia cu tramiterea prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali, (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiuu.

Proiectulu

Consistoriulu archidiecešanu pentru arondarea protopresbiteratelor din archidieceasa:

(Urmare.)*

VII. Protopresbiteratulu Deveii.

Loculu scaunulu ppresbiterale opidulu Dev'a. Protopresbiteratulu Deveii va const'a din urmatoarele comune bisericesci:

a) Din ppresbiteratulu de astadi alu Deveii:

1. Dev'a, 1277.
2. Almasinulu-secu, 371.
3. Cozi'a, 335.
4. Barci'a-mica, 238.
5. Baci'a, 219.
6. Batizu, 501.
7. Biscari'a, 306.
8. Siu-lesci, 264.
9. Bretelinu, 233.
10. Cherghetiu, 363.
11. Cerbelu, 575.
12. Araniesiu, 149.
13. Ulmi, 143.
14. Cerisioru, 528.
15. Cherghesiu, 442.
16. Popesci, 262.
17. Cristoru, 416.
18. Archi'a, 99.
19. Almasinulu-micu, 148.
20. Josani, 452.
21. Pestisiulu de susu, 195.
22. Gaunos'a, 195.
23. Cuthinu, 122.
24. Giulpezi, 124.
25. Lelés'a, 533.
26. Lesnicu, 309.
27. Dumbraviti'a, 280.
28. Manereu, 476.
29. Racasti'a, 191.
30. Miothi'a, 305.
31. Bejanu, 284.
32. Muncelulu-micu, 172.
33. Nandru, 270.
34. Valea Nandrolu 338.
35. Pestisiu, 323.
36. Baituri 323.
37. Runculu-micu, 125.
38. Santu-Andrei, 668.
39. Sant-Ohalmu, 448.
40. Santu-Craiu, 574.
41. Calanu, 146.
42. Socoetu, 236.
43. Poian'a-rechitielei, 242.
44. Sohodolu, 263.
45. Runculu-mare, 445.
46. Tomp'a, 313.
47. Vulcesci, 220.
48. Herepea, 239.

Sum'a : 48 com. bis. cu 16,170. suflete.

b) Din ppresbit. Hatiegolui :

49. Alonu, 457. cu filiele : Bunil'a 339. si Vadulu-Dobrei, 215. Sum'a : 1011. suflete.

c) Din protopresbiteratulu Geoagiulu I :

50. Buruien, 400.
51. Caienelulu de josu, 361.
52. Chicicadag'a, 454.
53. Fornadi'a, 548.
54. Nevoiesi, 615.
55. Valisiór'a, 497.
56. Muresiu-Sioimusiu 1007.
57. Stoinés'a, 372.
58. Saligete, 810.
59. Salisiór'a, 863.
60. Fizesiu, 889.

Sum'a : 11 com. bis. cu 6814. suflete.

Recapitulatiune.

Protopresbiteratulu Deveii va cuprinde:

a) Din ppresbiteratulu de astadi alu Deveii 48 com. bis. cu 16,170 suflete.

b) Din ppresbit. Hatiegolui 1 com. bis. cu 1011 suflete.

c) Din protopresbiteratulu Geoagiulu I 29 com. bis. cu 22,314 suflete.

*) In nr. 22 pag. I. colon'a de mijlocu, sirulu 18 vine a se ceti in locu de 4869 suflete 5501 suflete, iera la recapitulatiunea ppresb. Mercurei in locu de 32,655 vine a se ceti 22,655 suflete.

b) Din ppresbiteratulu de astadi alu Hatiegolui 1 com. bis. cu 1011 suflete.

c) Din protopresb. Geoagiulu I. 11 com. bis. cu 6814. suflete; preste totu 60 comune bisericesci cu 25,476 suflete.

VIII. Protopresbiteratulu Dobrei.

Loculu scaunulu ppresbiterale opidulu Dobr'a. Protopresbiteratulu Dobrei va const'a din urmatoarele comune bisericesci:

a) Din ppresbiteratulu de astadi alu Dobrei:

1. Dobr'a, 1037. cu filiele Abuci'a, 172. Balcesci-Gur'a-Dobrei, 359. si Stretea, 196.
2. Bastea, 181. cu fili'a Holdea 183.
3. Brisnicu, 923.
4. Fintoagu, 667. cu fili'a Cosesci, 235.
5. Lapusnicu, 444.
6. Lapugiulu de josu, 277. cu fili'a Ohab'a, 315.
7. Lapugiulu de susu, 1126.
8. Mihaiesci 398. cu fili'a Fagetielu, 206.
9. Pancu, 429. cu fili'a Salisce 173.
10. Radulesci 361. cu fili'a Strigonea, 267.
11. Roscani, 689.
12. Sacamasiu, 433.
13. Stancesci-obab'a, 352.
14. Teiu, 506. cu fili'a Grindu, 153. si Laseu, 424.
15. Tis'a 958.

Sum'a : 15. com. bis. cu 11,465. suflete.

b) Din ppresbit. Hatiegolui :

16. Bai'a-bardiei, 247.
17. Merisioru, 184.
18. Muncelulu-mare, 257.
19. Poieniti'a-Tomei, 231.
20. Betran'a, 775.
21. Feresci, 297.

Sum'a : 6 comune bis. cu 1971. suflete.

Recapitulatiune.

Protopresbiteratulu Dobrei va cuprinde:

a) Din protopresb. de astadi alu Dobrei 15 comune bis. cu 11,465 suflete.

b) Din protopresb. de astadi alu Deveii 6 comune bis. cu 1971 suflete.

Preste totu 21 com. bis. cu 13,436 suflete.

IX. Protopresbit. Iliiei.

Loculu scaunulu ppresbiterale opidulu Ili'a.

Protopresbiteratulu Iliiei va const'a din urmatoarele comune bisericesci:

a) Din protopresbit. de astadi alu Iliiei:

1. Ili'a, 667.
2. Almasiu-Salisco, 599.
3. Baci'a, 461. cu fili'a Cuesiu, 160.
4. Baresei, 410. cu filiele Dumesci, 269. si Lunesci, 221.
5. Bozu, 534. cu fil. Tarnaviti'a 455.
6. Bradatielu, 576. cu filiele Runcisioru, 314 si Vic'a, 284.
7. Branisca, 596.
8. Brasieo, 465. cu fili'a Danilescu, 323.
9. Burjucu, 391.
10. Carmazinescu, 516. cu fili'a Boiu de josu, 164.
11. Campuri si Campeni-surdacu, 974.
12. Cój'a 295.
13. Cerbi'a 358. cu fili'a Poganescu, 254.
14. Certejulu de josu, 647. cu fili'a Boiulu de susu, 382.
15. Forsiór'a, 746.
16. Fuesiu-bagara, 654.
17. Gialacuta, 291. cu fil. Cabesci, 168.
18. Tarnav'a, 418.
19. Godinescu, 844.
20. Glodu-gilescu, 853.
21. Gothathi'a, 434. cu fili'a Ulesiu, 372.
22. Gur'a-sadului, 602.
23. Muresiu-Breteo, 660.
24. Micanesci, 431. cu fili'a Almasielu, 322.
25. Serbi, 638.
26. Tatarescu, 462. cu fili'a Petrescu, 319.
27. Vorti'a, 623. cu fil. Valea-lunga, 290.
28. Visca, 1045.
29. Zamu, 603. cu fili'a Tamasescu, 510.

Sum'a : 28 com. bis. cu 21,628. suflete.

b) Din protopresbiteratulu Geoagiulu I. 29. Dealulu-mare, 686. suflete.

Recapitulatiune.

Protopresbit. Iliiei va cuprinde:

a) Din protopresb. de astadi alu Iliiei 28 comune bis. cu 21,628 suflete.

b) Din protopresb. de astadi alu Geoagiulu I. 1 comuna bis. cu 686 suflete.

Preste totu : 29 com. bis. cu 22,314 suflete.

(Va urmá.)

Representatiunea

romániloru din fundulu regiu adresata Inaltulu ministeriu reg. ung. de interne.

(Urmare si fine.)

ad II. In fondulu regiu s'au bucuratu pana adi de titulu si dreptulu unor cetati libere regie urmatoarele cetati: Sabiuulu, Oresti'a, Săbe-siulu, Mediasiuulu, Sighisiór'a, Brasiovalu si Bistriti'a.

Legislatiunea Ungariei, (§ 1 art. 42—1870) au recunoscutu atare dreptu tuturor cetatiloru libere regie ale regatulu si le-a concesu autonomia propria municipala respectandu prin acést'a atatu drepturile a vute catu si interesele culturai, industriei, comerului si multifarietatei relatii ce contieniu cetatile.

Atare respectu la potu pretinde cu totu dreptulu si cetatile susu-numite libere regie din fundulu regescu, cari stau in rendulu primelor cetati ale Ardélulu. Deosebirea acestoru cetati libere regie, in deosebi inse a cetatiloru Sabiuulu si Brasiovalu, ca celoru dintaiu cetati ale Tranniei, de catre municipiulu celoru-lalte comune, in fundulu regiu este nu numai justa, dara si necesaria.

Necesitatea acést'a este basata pre impre-giurariile speciatii proprie ai locuitoriloru fundulu regiu, si pre istoria acelor'a.

Istoria fundulu regiu ne arata ca cetatile libere regie, care au inghititu in ele tota administratiunea publico-politica a municipiiloru si si-au in-susitu patronatulu preste comunele rurale, a devenitu cu acestea din urma in conflicte diurne.

Inea pre acelu tempu, candu poporul sasescu port'a domnia in totu fundulu regiu s'au luptatu comunele rurale sasesci in contr'a suprematiei cetatiloru lor; si rezultatulu luptei a fostu baremu at'at'a ca cetatile s'au restrensu incatu-va in influinta loru cea mare asup'a afaceriloru municipali. Asia d. e. concurou cetatile la alegerea ampoiatiloru municipali si la pertractarea si deciderea causeru municipiulu, in numeru restrensu, adeca tramiteau numai cate 6 reprezentanti in adunariile municipali, asia si la alegerea deputatiloru dietali dupa a. n. punctele regulative din an. 1805, cari au servitu de normativu mai pana de-inedi.

Comunele rurale nici candu n'au suferitu suprematia cetatiloru.

Numeru prin statutulu provisoriu de organizare din 1869 s'au concesu cetatiloru — fara nici o basa istorica si legala o influentia prea mare in adunariile municipali — negresitu numai spre acelu scopu — ca prin acést'a representatiune a cetatiloru, cari suntu impopulate in majoritate de sasi sa se dea o prevalentia si o noua suprematia elementulu saso-germanu asup'a locuitoriloru de alte nationalitati.

Tient'a ce s'a urmaritu in fondulu regiu prin influentierea cetatiloru a fostu dupla: on'a absorbirea tuturor afaceriloru municipali si predominarea preste comunele rurale si afacerile lor cu scopu de a trage totu ce sa pote in folosulu cetatieniloru ceea ce in municipiile cele mici s'a si potutu ajunge; iera alt'a predominarea elementulu germano-sasu prin cetati preste cei-lalti locuitori.

Pana candu in casulu primu tote comunele rurale (de ori-ce nationalitate) au tienutu si tieniu la apărarea intereselor lor comune; in casulu alu doilea comunele rurale sasesci, si au totu acelu interesu ca si cetatile. Iera urmarea impreunarei cetatiloru cu municipiulu si urmarea acelei maiestrite majoritati a cetatiloru in representatiunile municipali, nu este alt'a, decatu — acum in forma noua — suprematisarea locuitoriloru romani si magiaro-secui adeca a majoritatii pororulu in tote municipiile marunte ale fundulu regiu.

Cu alt'a deca nu cu suprematia nationala a

sasiloră s'aru poea motivă de reprezentarea cetății sasesci Sabiu, care nume abia 18,000 locuitori cu totu atâti'a membrii în adunarea municipiului, căți tramitu tôte comunele scaunali, cari nume peste 70000 locuitori pre cându românii acestui întregu municipiu facu absoluta majoritate a locuitorilor și se deprindu cu cele mai întinse comerțuri, spece și economii de vite și cu meserii?!

Este de prisos ori-ce motivu spre a aretă ca prin atari reprezentări ale cetăților se nimicesce cu totul egal'a îndreptare promisă de corpurile legislative ale Ungariei!

Amu amintitu inse ca în fundulu regiu (în deosebi în scaunulu Sabiului și districtulu Brasiovului) esista și alte referințe proprie speciali, cari pretindu total'a deosebire a cetăților libere regie de către municipiulu comunelor; cari referințe de natura posesionaria taia adencu în inim'a comunelor scaunali.

Încă din tempulu primu alu predomniei cetăților, acestea prin oficialii lor au întinsu mână sub diferite preteste și moduri la averile comunelor și locuitorilor lor.

Centumviratulu cetății 'și alegea pre senatorii magistratului seu, și pre antistele lor (Bürgermeister), cari faceau oficiulu administrativu alu cetății și scaunului, și portă administratiunea prin senatori, că inspectori esmisi preste comunele rurale ceea ce chiar și în diu'a de adi mai esista.

Prin acesti oficiali și adeca prin esactiunile ce le faceau prin comune, (taxe salariale, vam'a porcilor, oilor mieilor, taxe de paduri și pasuni, descensu și computu de lemne, cinsturi serbatoresci etc. etc.) și-au însusitu cetățile pretensiuni de posesiune în pământurile și alodiele multor comune mai alesu române, cari nici până astăzi nu și-au perdutu urm'a, atari referințe încurcate de posesiune și producu și adi nenumerate procese civile și politice între cetăți și comunele scaunali pre cari nu ne lasa spatiulu ale numeră.

Comun'a nu-si pôte trage și regulă venitele alodiale căci, o împedeca cetatea seu universitatea sasescă și arendasii ei cu aretări și procese la magistratulu cetății; locuitorii comunei nu-si potu folosi lemneritulu și pasiunitul în pământurile comunale căci i opresce inspectorulu și cetatea i arata magistratului, că prevaricanti; inspectorulu nu voiesce a luă sub juramentu pre padurarii comunei sub cuventu ca aceea padure este a cetății seu a națiunii sasesci; comun'a nu cutedia a-si pazi pa-

durile și pasiunile sele, căci magistratulu și inspectorulu i opresce totu sub acelu pretestu; locuitorii unor comune nu cutedia a veni cu lemne de focu și carbuni din padurile lor, cu cari se hranescu în piētia, cetății, căci antistia cetății le confiscă marfa în piētia sub cuventu, ca este din pădurea cetății și universității sasesci; cându se încerca comun'a a-si aperă posesiunea se amenința cu gendarmi și cu esecutiune militara, cari se esmitu de către magistratulu cetății s. a. s. a. mii de aceste exemple triste.

În deosebi în scaunulu Sabiului nu esista mai nici o comuna română, care sa nu se afle în atari procese diurne politice (și judecatorești) cu cetatea Sabiului și cu universitatea. Dovada deplina dau procesele comunelor Resnariu, Poplac'a, Bungardu, Sacelu etc. apoi procesele comunelor și scaunelor filiali a Saliscei și Talmaciului devenite până în singulu dietei Ungariei. Asemenea și procesele celor 14 comune române și magiaro-secuie din Branu și districtulu Brasiovului, cu cetatea Brasiovu, și multe alte asemenea procese în mai multe municipii.

În scaunele Sabiului mai vine și aceea împregiurarea ca Universitatea seu a. n. diepte județie ale națiunii sasesci (mai întâiu împreună cu cetatea Sabiului, în urma singure) au facutu și facu atari pretensiuni posesionari asupra comunelor scaunelor filiali a Saliscei și Talmaciului și a unor altor comune, cari erau supose în modu estraordinariu magistratului cetății Sabiului și pre care le administrau inspectori aceluia că pre nisce comune subdite în bunuri straine.

Sub atari împregiurări dara până magistratele și inspectori depindu dela cetăți și până cându după ordinațiunile concernate (a ministr. de intere din 14/3 1869 nr. 6201 și 963) inspectori magistratului facu I-a instanția politica, iera magistratulu a II-a cari judeca în tôte cauzele politice, asiă și în cele ce atingu esercierea drepturilor de regale (ord. ministr. de interne din 7 Iuliu 1868) în cele prevedute în legea de paduritu etc. nu se mai pôte miră nimenea despre aceea ca comunele române și locuitorii lor au trebuit sa perda și cele mai drepte cauze politice în favorulu cetăților și universității (asemenea și judiciari până la facut'a organizare a justitiei, până cându acestea magistratele funcționau și că judecatorii), ceea ce au implutu pre acesti locuitori de ingrigiri și mari temeri și pentru venitoriu. Chiaru și posesiunea de otara și drepturi în întrebuintiarea apelor între cele mai multe comune române și sasesci se afla în asemenea stare de seculari procese, cari tôte s'au decisu și se decidu în favorulu comunelor sasesci de către magistratele cetății despre cari sute de exemple potemu produce.

Déca luăm și aceea trista împregiurare în consideratiune ca de unu tempu încôce mai tôte comunele mestecate sasesci, unde facu sasii seu cu numerulu seu cu censulu majoritatea reprezentantiei lor au instrainatu și instrainéza în modu ne mai auditu cu seu fără de titlu, bunuri și averi mari (paduri, pământuri, bani, crisme) etc. la bisericile și scólele sasesci-luterane numai cu scopulu de ale trage folosulu conveninciosu alu celor lalti locuitori nesaci, în contr'a cărora abuzuri românii și magiaro-seculii în zadaru protestéza; — apoi lasamu sa sugere fia-care omu cu sentiu de dreptu, nepreocupatu, ca cum se voru tractă atari cauze — precum amu espusu până aci — și alte multe asemenea și cum se voru resolvă recursele și jalbele comunelor române și magiaro-secuie și ale locuitorilor acestor națiuni în reprezentantiile municipale și déca oficiile alese din acelea, cându cetăților și orasiilor sasesci li se voru concede atâti reprezentanti acolo ($\frac{1}{2}$, $\frac{2}{5}$ și $\frac{1}{3}$ parte) precum sustienu programele sasesci și precum contine și proiectulu ministerialu, cându multimea acést'a de reprezentanti sasi ai cetăților va ma cresce și cu numerulu reprezentantilor din comunele rurale la o îngrozitoare și eternă majoritate! Supremati'a neimpacabila a națiunii sasesci și nimicirea celorlalte națiuni în fundulu regiu, aru fi atunci sanctionata pre vecie!!!

Este dara cea mai imperativa necesitate că cetățile libere regii ale fundului regiu pre cari în deosebi le amintesc art. I. 43 din 1862. §. 10, tractandu-se în sensulu legii dietali art. 42—1870 §. 1. sa se deosebésca cu totul de către municipiulu comunelor rurale, căci numai asiă se voru puté impacă interesele ambelor părți și se va ajunge egal'a îndreptare.

Dealmintrea remane în voi'a cetăților după §. 89. art. 42—1870, că sa se străformeze ele

însusi pre sine; și întieptiesce și mai corectu va fi déca astăzi ele se voru organiză în sensulu acelei legi că tôte cetățile libere regii ale regatului, și străformarea lor se va lasă apoi în voi'a lor pre bas'a acelei'a-si legi.

ad. III. Dreptulu de jurisdicțiune autonoma ce-lu promite §. 10 art. 43—1868, municipiilor și cetăților fundului regiu credemu, ca de asta data, după împregiurările generale de până acum este garantatu prin art. leg. 42—1870, iera în privinti'a comunelor prin art. 18—1881; și de aceea și noi dorimu, că după aceste legi sa se faca organizatiunea în părțile nôtstre.

De ôre-ce inse nu numai prin art. I. alu Ungariei din 1848 §. 5. și art. I alu Ardélului totu din acelu anu promitu corpurile legiutôrie atâtu egal'a îndreptare a tuturor locuitorilor ambelor țeri, cătu și sustinerea, libertăților locuitorilor Ardélului, dara în specia prin §. 10. art. 43—1868 în privinti'a organizării politice a fundului regiu, espresu se ia în consideratiune „drepturile basate pre legi și contracte cătu și egal'a îndreptare a tuturor locuitorilor acestui pământu de ori-ce naționalitate“ apoi se nascu dône întrebări și adeca: cari sunt aceste emente drepturi ale locuitorilor fundului regiu? și ca aflase acelea respectate în legea generala, municipala și comunala?

Celu mai eminentu dreptu alu unui cive liberu de statu adeca dreptulu liberu de alegere, l'au avutu de seculi toti locuitorii fundului regiu că unu dreptu fundamentalu.

Acestu dreptu fundamentalu după originea și esercearea lui, nu e înhaeriatu în form'a de administratiune a fundului regiu, ci în însusirea locuitorilor singuratici ai aceluia.

În fundulu regiu că atare au posesu acestu dreptu fundamentalu, căci acestu pământu s'a primitu că unu feudu alu regelui, și locuitorii lui s'au bucuratu de deplin'a libertate și egalitate, încă mai înainte de ce au sostatu Universitatea, comitiatul și impartirea municipiilor de astăzi, pre cându acei locuitori liberi (conditionari regali) fără deosebire de naționalitate și confesiune eserceau liberulu dreptu de alegere a reprezentantilor și oficialilor sei, în comune și apoi în municipiile ce s'au formatu. Municipiile s'au schimbatu cu tempulu. Din cele 7 scaune primitive s'au facutu 9 scaune, la cari regii au încorporatu și alte teritorii regesci apoi mai în urma s'au împreunatu cu ele și cele 2 districte, — comesulu acestor'a a fostu denumitu — și nu totu-déun'a din națiune sasescă; Universitatea încă a trecut prin multe faze; chiaru și form'a administratiunii s'a modificatu prin usuri, statute și legi. Din contra inse susu atinsele drepturi fundamentale ale locuitorilor din fundulu regiu nici cându nu s'a schimbatu, nici au potutu sa se schimbe, căci de aceste drepturi: libertatea personala și materiala, și egalitatea eră legata de natur'a fund. regiu, prin cari acést'a se deosebea de celelalte părți ale țerei, unde eră nobilulu și iobagiulu, și din acést'a cauza nu au potutu fi în fundulu regiu iobagia și diversități de drepturi.

Numerose acte de statu, legi, decrete regesci amu puté produce despre aceste dise déca ne-aru concede volumulu acestei reprezentatiuni, presupunemu inse ca acelea suntu cunoscute.

Din natur'a acestor drepturi fundamentale urméza ca acelea trebuie sa remăna neatacate, ba în unu statu liberu coru ele a fi respectate și sustinute (precum se întielege art. 43—1868. §. 10); urméza mai încolo ca pentru sustinerea lor nu se pretinde o provincia, o Universitate seu unu comitiatu, cari institute au servitu până acum tocmai din contra spre nimicirea egalei îndreptatiri în fundulu regiu.

Legea municipala art. 42—1870. §. 19 etc. apoi 27 și legea comunala art. 18—1871. §. 34 etc., prin introducerea voturilor virili asemenea și prin restringerea dreptului de alegere în municipiu, la unu censu, precum se cere elu în legea electorala pentru diētia țerei, nu còrespunde nici amintitelor drepturi fundamentale, nici împregiurărilor speciale ale locuitorilor fundului regiu.

Dreptulu de participare la afacerile publice în comunele și municipiile fundului regiu resp. dreptulu de alegere eră legatu numai de calitatea locuitorului posesionatu și prestatoriu de contributiunea și servitiulu regelui, în egala forma fara cuantulu de contributiune și fara privilegiu.

Împregiurările în cari au traitu și mai traiescu

FOISIORA.

Analiz'a spectrale.

(După Dr. H. Schellen.)

(Urmare.)

Voindu inse sa ni sté la dispositiune celu mai înaltu gradu atâtu de lumina, cătu și de caldura, trebuie se parasimu teritoriulu chimiei și se intrâm în celâ alu electricității. Scimu ca fulgerulu orbesce cu lumin'a sea potemu dice — tienuturi estense, și cadiendu pre pământu aprinde și topesce și cele mai netopiciose. Noi inse nu ne potemu folosi de acést'a lumina și caldura colosala, trebuie deci sa ne multemimu cu acele schintei electrice, care le capetamu cu aparatele nôtstre de prin cabinetele fizicali. Cele mai intensive schintei electrice le capetamu cu ajutoriulu masinei de influenția dupla. Cu ajutoriulu schintei electrice, carea posedea și lumin'a și caldur'a mai mare că tôte cele lalte corpuri, potemu strepune gazurile în stadiu de invapaiare.

Dein ceste până aici amentite se vede că cele mai bune isvôra de lumina și caldura suntu: flacar'a gazului inflamatoriu, lumin'a Drumondiana și schintelâ electrica. Aru mai fi se amintimu de aprindictoriulu lui Bunsen, de inductorele schintei, de tuburile lui Geissler-Plücker, și de arculu de flacara electrica, dara spatiulu și lips'a de figuri nu ni-permite. Analizâ spectrala, cându voiesce se desemneie experimentalu și detaliatu ori-ce legi seu fenomene, ce se referesc la materiale pamentesci și la corpurile ceresci, folosescu acum unu isvoru de caldura și lumina de în cele amentite, acum altulu, după cum e natur'a obiectului de esaminatu.

Teodoru Ceonțea
stud. filoz.

acești locuitori, înca nu au suferit modificăți; pentru că în fundul regiu nu există proprietăți mari de pământ și numai parcelaria mică a celui în toate comunele rurale; iera apoi o parte foarte numeroasă a locuitorilor din toate comunele situate pe lângă marginile țării și în munti nici nu posedă pământ fructifer, ei se ocupă numai cu întinse economii de vite, comerț și specula de vite, produse crude și altele asemenea, a căror venit — după firea speculei — sunt foarte schimbătoare.

Este cunoscut în deosebire ca în fundul regiu trăiesc cei mai vestiti economi de vite, în a căror favor, pentru multe foloase, ce aducă acești economi și comercianți țării, cetăților și erariului, s'au simțit regimurile de mai înainte îndemnate a încheia tractate cu statele vecine. Listele oficiale vor mai da destulă dovadă despre acestea foloase ale erariului.

Atare clasa de locuitori s'au eschide de la dreptul de alegere prin voturi virili și prin censu.

Dece mai luăm în considerație, ca toate sarcinile publice în comune și municipiile fundului regiu, astăzi că și mai înainte nu se acopere de către virili și censuali, ci de către fia-care cive posesionari aci în egala măsură, după cap de familie, după case și numărul vitelor; apoi voturile virili și censuali în afacerile comunale și municipale în fundul regiu — necum sunt nedrepte și vătămătoare de susu amintite drepturi fundamentale ale locuitorilor dară ele nu și afla basă lor nici în relațiile de viață ale locuitorilor. Acesta o au recunoscut și locuitorii săși cându s'au declarat în proiectele și programele lor în contră voturilor virili și pentru restringerea censului cătu se pôte mai jos; și prin urmare postulatele noastre în acest punct sunt vocea tuturor locuitorilor fundului regiu.

Legea comunala art. 18—1871 în §. 38 corespunde încatu-va acestor postulate; și aru fi numai drept și oportunu deca totu acelea condiții s'aru cere și la participarea locuitorului în afacerile municipiului pe lângă respectarea inteligenței fia-cărei națiuni și religii și a moralității.

Acestor postulate ale noastre, nu se pôte obiectă, cu uniformitatea din celelalte municipii ale țării; căci până cându legislația Ungariei și-a statuit și practisat același principiu frumos, de a respecta drepturi avute, încatu acelea nu împedea unitatea statului, ea nu pôte deveni acolo că pentru Uniformitate să jertfesa drepturi avute ale poporului cu atât mai puțin, cu câtu atari drepturi precum le-amu spus, servesc spre binele și onorea statului, și sunt demne de o constituție liberă și de imitare.

ad. IV. Ce se atinge de instituțiile Universității și ale comitatului, înca în punctele precedente amu motivat nepracticabilitatea și imposibilitatea existenței acelor, și amu arătat că aceea unica condiție de avere, care este a locuitorilor și respective municipiilor fundului regiu fără deosebire de naționalitate și religie precum însasi universitatea sasăscă în an. 1871 o au declarat, nu pretinde nici într'unu chipu susținerea acestor instituții, și ca această condiție nici nu depinde de la organizarea politică a fundului regiu.

Ea este mai multă de natură dreptului privat; iera tractându-se aici de o avere publică și de ea să se trăiească în originea, natură și de existența ei, se cere și intervenția puterii statului, carele totu-deună a purtat supremă inspecție asupra ei.

Este un adevăr de tristă memorie, că Universitatea cu comitatul sasăscu s'au folosit de această avere și isvôrele ei că de cel mai puternic mijloc spre a-si susține o autonomie provincială, o independență națională germano-sasă de a radica și lată cultură germană, și de a lucra direct în contră intereselor fundului regiu și ale statului, precum asemenea tristu adevăr este, că au abuzat de isvôrele acelei averi, din care cauza statul s'a vediat necesitate a încameră totă averea în unele timpuri (d. e. sub imperatul Iosifu). Dară și aceea este adevăr că această avere au cursu mai totu din sudurile locuitorilor români și din veniturile multor comune române din fundul regiu, — cu său fără titlu — preste totu înse fără nici o dreptate.

La începutu și-a usurpat Universitatea venituri regesci și ale coronei din atari comune și de pre locuitori în folosul său curat sasăscu național (că și decimele în folosul sasăscu confesional) iera mai în urma au ocupat toate veniturile alodiale ale comunelor și au tras diferite taxe de

pre capul locuitorilor (într-o parte în rendul primu stau comunele și locuitorii scaunelor filiali a Salice și Talmaciului). Asia s'a nascut averea a. n. a șepțeloru județii a nației sasăscă, la care participă numai cele 7 și apoi 9 scaune; era lângă acestea s'a mai adăugat veniturile din Dominiul Fagarsului datu în zalogu la universitate pe bani tuturor locuitorilor Fundului regiu, și la care avere din urmă participă toate municipale acestuia.

Acastă avere s'au imputat și prin câte alte contribuții din partea locuitorilor Fundului regiu.

Din multe părți înse se combate și nu se recunoște aceea abnormitate că și pre veniturile se mai curgă veniturile unor comune din Fundul regiu în folosul tuturor locuitorilor acestuia.

Sub atari referințe incurcate înca nici până aci nu este mai multă secură de câtu numai atât că aceea avere este de o cămă dată destinată pentru folosul publicu al tuturor locuitorilor Fundului regiu, fără deosebire de naționalitate și religie și resp. a acelor, ce au contribuit la nascerea și imputarea ei.

Prin decretul alicu din 15 Octombrie 1791 Nr. 5803 Nr. gubern. 9809 după ce s'a investigat prin un comisar regesc, după starea și isvôrele acelei averi s'a arătat, că prisosul curat al celeia (după depararea datorielor) se fia destinat pentru școlile și bisericile din Fundul regiu său sasăscu și românesci.

Universitatea și de atunci încôce a întrebuit aceea avere numai spre scopul nației și bisericilor sasăscă, chiară și în tempul mai nou. Dovada destulă despre acestă este decretul alicu din 22 Aug. 1850, prin care în tempul absolutismului fără vre-o premergătoare cercetare a știut ea stôrce înaltă concesiune, că o sumă la 1 milionu de fiorini din această avere să se consacre numai pentru școlile sasăscă, și acestu decretu exista până aci și se practisăza.

Din acestea pre scurtu arătate cauze urmăza că iera numai prin potestatea statului să se cerceteze starea acestei averi publice, să se caute după isvôrele, natura și destinația ei, că se nu se mai face abuzuri pre cumu s'a făcutu prin Universitate. Deci credem că acestu postulat al nostru este numai justu, iera până la împedirea acestei condiții, nu cere firea lucrului altă cevă de câtu numai o administrație corectă și restrinsă de către unu organu corespunzător.

Dece o singură conchiemânda adunare generală constatore din câte unu ablegat al fiacărui comune din municipiile istorice (scaune, districte, pe lângă unu număr proporțional din partea cetăților), se va alege un comitetu provisoriu administrativ, și-si va constitui unu oficiu salariat, manipulativ după normă altor locuitori și corporații, ce posedă atari averi comune — care comitetu, stându sub priveghierea regimului, va avé asemenea funcțiuni pre cum i se dau în proiectul ministerial; —

Atunci credem, că s'a satisfăcutu prea deplin cerințelor acelei averi, până la alta urmândă dispoziție (respect impărțire) a ei.

Esclenția!

De ore ce în aceste puncte și mesuri de organizare a Fundului regiu, basati pe impregiurările date, pre legi și pre dreptate, pre care ne amu simțit de datorința civică-patriotică, ale ascărne spre informare, consimțite majoritatea poporului Fundului regiu, ceea ce potemu dovedi cu ne numărabile subscrieri în unele totu locuitorii acestui pământ, speram că înaltu Ministeriu și corpul legislativ le va lua în considerație la organizarea fundului regiu.

Din conferința națională română.

Remanem cu cea mai profundă supunere.

Săbiu în Martiu 1873.

Comitetul național.

P. Duncă.

presied.

Dr. I. Borci'a.

v. presied.

Dr. II. Puseariu,

not.

Punctul din urmă a programei românilor dice „Kelet“ conține dorința, că să se sisteze Universitatea sasăscă și comitatul sasăscu; mai încolo, că destinația primitivă a averii sasăscă să se aducă în chiar, și până ce va urmă această, să se admi-

nistreze prin unu comitetu provisoriu a municipiilor. —

La această observămă mai întâi, că ceea ce privește cuvintele ultime a programei românilor, mai consona esențialmente cu proiectul de lege ministerială, încatu și cestu din urma voiesce, că averea sasăscă să se administredie prin comitetul municipiilor (cu acea excepție înse, că aceste să nu se întemple provisoriu); cându se va introduce dară acestu comitetu de-si în modu provisoriu, atunci elu nu pôte administra averea fără presidiu; presidiu înse lu pôte denumi numai regimul, conform ponderosității de stat a obiectului care se afla sub administrația sa; comitatul sasăscu aru fi de-si sub altu nume iera-si restabilitu. —

O alta întrebare e înse, că aceea, ce săși numescă avere națională, le compete lor ori municipiilor? Despre acestu obiectu s'au scris pre temeiul cercetărilor istorice multu și săși țien totu asiă de stensu la această avere, pre câtu altii o dechiară de o posesiune nedreptă a lor; atâtă sta, că aici stămu facia cu unu usu de mai multe sute de ani, facia cu foarte obscure întrebări de dreptu, despre care a dá o sentință noi nu suntem chiamati; aceea înse o credem noi, că săși de atâtă tempu, de cându administredie legalmente această avere pre carea cu nedreptu a tras-o numai la sine, și au câștigat atare avere, carea le compete exclusiv lor, pre carea de dreptu nu li o poti detrage și pentru a cărei administrări trebuie să se sustienă instituția comitatului, sasăscu și mai departe. —

Delaturarea acestei instituții nu o potu pretinde însusi românii de-o-cam-dată; însusi ei dicu în programă ce ni sta înainte că să se aducă în chiar destinația primitivă a acestei averi; de aceea nu se pôte sprimă din capul locului, cum face programă, că averea națională sasăscă să se împărțesă la municipii, de ore-ce nu e decisu înca, ca le compete lor această? Cercetarea va lamuri (chiarifică) această întrebare și noi suntem cu atât mai puțin contrarii acestei cercetări, pentru că credem, că la această avere nu au numai municipiile, ci și statul o parte însemnată. —

Aceste fura parerile noastre puțin tragetorie în cumpena asupra programei românilor din fundul regiu, pre carea afara de unele puncte ce nu se potu implini nu o putem a nu o salută; noi o binevătăm și pentru acea, pentru că prin ea și unu individ, că Macelariu, cere estinderea legilor unghrești de la legislația Ungariei și preste indigenii români. —

În genere partidele noastre stau înca sub dominația trecutului; acestă au pus fundamentul și pentru stengă; înse precum această cu încetulu, familiarisat cu formația statului începe a pasi de la opoziție, cu încetarea acelei a se contopi de siguru cu elementele liberale a casei deputatilor, tocma asiă sperăm, că și naționalitățile, care sunt înca impresorate de mormintele lugubre a anului 1849, voru cadé la sinul mamei comune, a patriei. — Vomu reveni asupra reflecțiilor acestor a cu alta ocaziune.

De lângă Muresiu-Osiorheiu.

Ni se scrie despre decursul alegerii în cercul alu VII armatôrele:

În 8 Martiu a. c. s'au ținutu conform ordinației consistoriali din 18 Ianuaru 1873 nr. 68 în cercul alu VII. alegerea deputatului clericalu în comună Deagu. După seversirea servitiului divin parintele ppresbiteru Parteniu Trombitasiu în calitate de comisariu a rostitu către alegatori o cuvântare carea de o parte a nemulțamitu pre ascultatori pentru coperinsulu ei neconstituțional și neacomodată dilei festive, de alta parte a adăus putien la reputația dlui vorbitoriu, carele în locu de a accentua însemnata dilei se perd în unele expresiuni neplăcute și neacomodate.

După acestu discursu, putien aplaudat, ducendu-se membrii alegatori la localitatea dlui adm. ppresbit. Tomasiu s'au purcesă la actul de alegere, denumindu-se mai întâi notariu și barbatii de încredere. Votarea pentru deputatii candidati a fostu publică. Domnulu comisariu, par. ppresbiteru P. Trombitasiu (pro lângă totă neplăcerea ce a causat vorbirea dsele) intrându majoritatea voturilor fi alesu de deputat. — După terminarea actului de alegere s'a dat din partea parintelui adm. ppresbiteralu Tamași unu prândiu, la care fura invitati și preoti cari asistara la alegere.

Sub decurgerea acestui se radicara mai multe toast, între care amintim toastul scurt al dlui

comisariu închinatului adm. ppresbiterale care au datu prândiulu. Dupa densulu unu preotu din tractulu pprescu ala Osiorheului începe a vorbi despre însemnatatea constitutionalismului bisericeii noastre, despre însemnatatea alegerilor etc. și vine în fine la causatorulu și reintemeietoriulu constitutionalismului în biserică noastră la Escelenti'a Sea Pré sântitulu Metropolitu nostru și pentru sanetatea și îndelung'a vieții a acestoi pré demnu Archiepiscopu și Metropolitu, prin a cărui neobosite staruintie biserică noastră a câștigatu drepturile sele constitutional radica toastulu seu.*) Aceste toast aplaudate fura urmate de altele, pâna ce petrecerea înaintându tempulu — se sfersî lasându o suvenire placuta. Alegatorii se dusera la ale sele cu speranția magnitoare, ca realesulu deputatu parintele P. Trombitasio în sesiunea viitoare a sinodului eparchialu va desvoltă o activitate mai energica de cum a doveditu sub durat'a sinodului trecut.

Unu martoru.

Din marginea Câmpiei, 25/8 n. 1873.

În 20 (joi) a. l. c. la 1¹/₂ pre 2 ore dupa amedi erupse în M. Osiorheiu focu în edificiulu Gimnasiului rom. cat. în cornulu ultiei asiă numite „Szenikirály utca“ la piatia, care edificiu eră coperitu cu prestila. Placar'a se întinse cu rapedione, fiinduca batea ventulu, preste coperisiulu întregu, și cuprinse și cas'a vecina a veduvei Görög din piatia, care inca a fostu coperita cu prestila. Cas'a a 3 fiindu coperita cu tiegla de o parte, iera de alta parte și ventulu întorse flacar'a dela ea îndereptu și asiă focu au fostu opritu. Cas'a veduvei Görög cu 2 aripi în giurulu curției și cu unu magazinu curmezisii, în curte eră tota în flacara câtu nu se potea omulu apropiá de ea.

În uliti'a „Szenikirály“ flacara se întinse pre coperisiulu edificiului Gimnasiului și îndereptu, unde eră o casa coperita cu prestila, a cărei'a coperisiiu inse, lemarii — bardasii — și alti locuitori 'lu rupsesera, și asiă foculu s'a opritu și aici. Totu în acésta uliti'a vis-a-vis cu gimnasiulu se aprinsese coperisiulu a doaru case și anume coperisiulu unei'a ardea în 3 locuri, în partea de câtra uliti'a, dara bardasii și alti orasieni cu securi etc. din podu trantira prestilele cu focu în uliti'a și asiă i facura capetu. Stingerea cu puscile de apa inca a fostu executata cu o barbatia demna de lauda, pentru ca au aruncatu prestile aprinse preste piatia în a 2-lea și a 3-lea strada care au cadiatu și pre coperisiiu de case, dara spre fericire au fostu ómenii pre acasa și pau stinsu indata. Fiindu ca aici se tiene tergu de septamâna joi'a, eră piéti'a plina de sietre, dintre cari unele s'au fostu aprinsu. Eră unu sgomotu, o fuga cu siatre și cu lucrurile puse la vendiare în tóte pârtile, o priveliste cum nu mai cunoscusemu pâna atunci.

Amu fostu la mai multe focuri în mai multe orasii și sate în Transilvani'a, dara stingatori cum suntu locuitorii acestui orasii, cari se lupta cu acestu elementu infricosiatu cá lenu cu leu, nu amu vediotu, și chiaru și acom numai curagiului barbatiei, și harniciei lor se póte multiamî impedecarea scrumârei inca a multoru case.

Cându 'mi aducu aminte de scotulu ce-lu avura casele din apropiarea acestoru dóue arse în coperisiulu lor, cu tiegla de o parte, iera de alta parte în harnic'a stingatorilor, 'mi aducu totu deodata aminte de escarea focurilor în multime de sate scrumându-se numerulu jumetate și ²/₃ parte ale caselor și altoru cladiri, și ca vin'a este a se cautá în nedestula defasurare de barbatia a stingatorilor din satu și în nealergarea grabnica a locuitorilor din satele vecine înl'ajutoriu. Deci eu me adresezu câtra on. dñi parochi, docenti notari și judi comunali cu rogarea, cá indata ce aru simti ca în vre-o comuna vecina s'au escatu focu, se provóce satenii — barbati a alergá carii cu furci de feru, cari cu securi, cari cu cârlige și cari cu vase de purtatu de apa cu d-loru în frunte, și ajungendu în satu cu focu, sa se arunce asupr'a acestui elementu mistuitoriu de avere și bunulu ómenilor cum se arunca o armata curagiósa și brava esupr'a unei cetáti și o ia cu asaltu.

Unde în satele din giurulu celu care arde s'aru gasi carutie cu cai, conducatorii stingatorilor

*) Unu incidentu din partea unui membru, carele nu póte sa aiba alta însemnatate decâtu o momentana necuprindere a momentului, lu trecemu cu vederea.

cu câti-va stingatori sa alerge în carutie și calari mai nainte — dându în marginea satulu carutiele și caii în grigi'a unoi'a dintre ei — urmându-i ceilalti pre josu, câci vediendu espusii periculu sositrea de ajutoriu strainu, capeta curagiu și cându este ajutoriu strainu la mat'ca focului stângatorii din satu potu alergá la casele lor și si le potu aperá de materia aprinsa aruncata póte de ventu asupra-le.

Me adresediu în fine câtra onoratiu dñi rectori ai diarelor nostre cu decentiósá rogare cá sa retiparésca articolulu din „Telegrafulu Romanu“ nr. 65 și 66 1867 în interesulu materialu ala natiunii întregi în interesulu locuitorilor singurateceloru comune, de óre-ce contine instructiuni în privinti'a constrúarei caselor și a stingerei focurilor, care inse mai anu nu l'amu gasitu nici chiaru la 2 dñi protopopi cari tienu „Telegrafulu Romanu“ nici la unii domni parochi unde l'amu cautatu, macaru nu trebuie trecut cu vederea ci trebuie consideratu, pastratu cá unu normalu și scosu din elu în interesulu comunu folóse la tóte ocasiunile, câci este totu-odata și în interesulu d-loru, déca voru starni cá edificarea caselor în comune sa se întemple dupa metodulu acolo datu — și nu se voru mai edificá plastitori — și déca aru alergá cei din satele din giurulu acelei'a, în care aru erumpe focu, la stinsu prin ce aru face chiaru și statului servitiu și folosu, care dela locuitorii dearsi nu póte capeta contributiunea.

Reproducerea unoru articoli de interesu comunu, cum este epistol'a deschisa a dñi Lad. Vajda esita în „Telegrafulu Romanu“ și articolulu din „Federatiunea“ sub titlulu „La vendiarea padurilor districtului Naseudu“ a. c., este fórté necesaria, câci nu toti membri inteligentiei noastre potu tienea și ceti tóte foile noastre, și este pecatu a nu inlesni ocasiunea de a potea ceti atari articoli publiculu nostru cetitoriu întregu.

Concursu.

Pentru ocuparea stationei de preotu în parochi'a vacanta Mihaesti cu fili'a Fagetiulu din tractulu Dobrei, sa escrie concursu pâna la 10 Apriliu cal. v. a. c. în carea di se va tienea și alegerea.

Emolumentele suntu: pre lângá stol'a usuata dela 120 numeri de case a dóue mertie cucurudiu nesfarámatu 240 mertie, dóue locuri arátore de 15 mertie semánatura, unu fenatiu în mat'ca, și cimenteriu în filia, cu fruptele din pomi, și în fine lemne de focu de ajunsu din padurea comunala — tóte aceste cruat'e, dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, voru avé sa-si tramita recursele lor, instruite în sensulu Statutului organicu, adresate comitetului parochialu, la subscrisulu, pâna în terminulu indicatu.

Dev'a 12 Martiu 1873.

Pentru comitetulu parochialu
Ioanu P a p i u
Protopopu.
(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie din Corce-dea (Keresed) protopresbiteratulu Turdei, în scaunulu Ariesiului, se escrie prin acésta concursu, în urm'a în decisiuni prea vener. cons. data 15 Iuniu nr. cons. 503 1872.

Emolumentele suntu: Dela 50 numeri de case câte o mertia și jumetate grâu, séu în loculu grâului dóue metre de cucurudiu cu graantie, de veduve pre jumetate; — dela fia-care numeru are câte dóue dile de lucru, cei seraci cu palm'a, iera cei ce au dobitóce cu carulu și cu plugulu le facu; — Casa parochiala și alte edificie, cimenteriu cu pometu, — 5 jugere de pamentu aratoriu, — fenatiu de dóue cara de fenu. — stol'a patrasirului.

Recursele instruite în sensulu Statutului Organicu eclesiasticu gr. or. sa se ascérna acestui scaunu protopopescu în Agarbiciu pâna la 23 Apriliu 1873, — în aceea-si di va fi și candidatiunea.

Cu întielegerea comitetului parochialu.
Agarbiciu 12 Martiu 1873.

În numele comitetului parochiale
Simeonu Popu Moldovanu
Protopopu.
(2—3)

Edictu.

Prin care Sofi'a Tomusiu a Elenei din B. Cerbu, care de mai multu tempu cu necredintia au para-

situ pre barbatulu ei Nicolau Birau din Buciesiu, fara de a se sci loculu ubicatiunii ei, se provóca cá în terminu de siése luni, și anumitu pâna la 10 Sept. a. c. sa se infatiosiedie inaintea subscrisului scaunu protopresbiteralu, cu atátu mai alesu, câci la din contra, procesulu divortialu urditu asupra-i, se va decide și în absentia ei, conformu prescri-selor SS. Canóne ale bisericeii noastre ortodoxe resaritene.

Abrudu 8 Martiu 1873.

Dela scaunulu protopresbiterale gr. or.
alu Zlatoci de josu.
I. G a l l u .
(2—3) protop.

Insciintiare despre licitatiune.

Ce se va tienea în 3-lea Aprilie a. c. 1873 la 11 óre ante-meridiane, în Sz.-Reginu în cancelari'a domnului avocatn Balógh — unde se voru licitá pasiunile din muntii Toplitiei române și a Mesterhazului, tiitóre de posessoratulu Toplitiei și si Mesterhazi — licitatiunea va fi publica, pasiunea se póte ca se va licitá pre mai multi ani. —

Cátu despre conditiunile licitatiunii, acelea se potu aflá ori si cându în cancelari'a memoratului avocatn.

Sz.-Reginu în 15 Martiu 1873.

Franciscu B o l ó g h,
(3—3) avocatn.

Anunciu.

Muntele Teritia în districtulu Fagarasiului aprópe de Uci'a-inferióre cu pasiune destula pentru 1200 sute mandári și asemene numeru de miei cu sterpe este de subarendatu pre onulu séu pre mai multi ani pentru unu pretiu de totu neînsemnatu.

Doritorii sa se adresedié la arendatorele Ioanu R a t i u în Branu per Brasiovu.

(2—3)

Concredeti-ve celoru adeverite de bune!

Medicamente esaminate chemice prin judecatori'a, în anulu 1868 în Vien'a și recunoscut'e de escelinte prin marturii și atestate numeróse.

Balsamu-preservativu contr'a cárceiloru, midiloculu celu mai cu efectu contr'a nemistuirei, slabiciunii de stomachu, cárceiloru în stomachu, epilepsiei, dureriloru de colica și friguriloru gastrige (periodice).

Pretiuulu unei butelce întregi dimpreuna cu povatiuirea de întrebuintiare 1 fl. 50 cr., unei butelce de jumetate 80 cr.

Siropu de plante de muschiu preparatu de Dr. Miller.

Suprindietoriu în efectulu seu contr'a catarului de peptu, tussei, regusierei, mucosirei (flegma), catarului de câtlegiu și nodu, scupirei de sânge și contr'a tuberculósei începátore de plumáni.

Afara de acestea siropulu acest'a s'a întrebuintiatu cu succesu bunu contr'a tussei cu gáfáire și tussei inadusítore a copiiloru, sioparlaitiei de pele, din care cauza acestu siropu lu tienu multe familie totu-déon'a în reserva. — În tigaitie originale pentru adulti și copii dela 4—5 ani.

Pretiuulu unei tigaitie dimpreuna cu povatiuirea de întrebuintiare 50 cr.

În **Sabiiu** se póte capeta adeveratu numai la **Michael Sill**, comerciante de specerie, de asemenea în Borotu la M. Lebitzky, farmacistu; Bistrii'a la F. Kelp; în Blasiu la C. Schiessel, farmacistu; în Orastia la C. Reckerd, farmacistu; în Mnercuru la F. Leicht; în Deesiu la I. Kremer; în Fagarasiu la I. v. Steinburg, farmacistu; în Georgiu Ditr'u la I. Szathmári, farmacistu; în G.-Szt.-Nicolae la F. Fröhlich, farmacistu; în Hossu-faleu la F. Jekelius, farmacistu; în Alb'a-Iuli'a la C. Boos; în Kezdi-Osiorheiu la F. Lukats; în Clusiu la C. H. Binder, farmacistu; în Kovasn'a (Alovatu) la Mehlich et Imre; în Brasiovu la F. Iekelius, Ed. Kugler și Gr. Sav'a, toti farmacisti; I. Dusoiu, I. G. Galz, comersanti de specerie; în Muresiu Osiorheiu la M. Bucher; în Mediasiu la A. Hienz, farmacistu; în Aiudu-Mare la F. Horvath; în Seghisió'a la I. B. Teutsch, comersante; în S.-St.-Georgiu la Schutag et Comp. în Reginulu sasescu la S. Dietrich; în Temisió'a la C. Kessely.
(3—12)